

A KSH jelenti: Gazdaság és társadalom, 2016/11

Tartalom

Hazai és nemzetközi makrogazdasági és pénzügyi folyamatok.....	1
Ágazati teljesítmények.....	1
Termelői és fogyasztói árak.....	2
Társadalmi és jövedelmi folyamatok.....	3
Összefoglaló adatok.....	5
Táblázatok.....	6

Hazai és nemzetközi makrogazdasági és pénzügyi folyamatok

- 2016 első kilenc hónapjában a **globális gazdaságot** bővülés jellemezte, a folyamatok alakulására a nyersanyagok árváltozása és az alacsony hozamszintek mellett hatással volt az átalakulóban lévő kínai gazdaság teljesítménye is. A túlnyomórészt fejlett országokat tömörítő OECD egészére számított GDP volumene 2016 első három negyedévében átlagosan 1,7%-kal¹ meghaladta az egy évvel korábbi szintet.
- 2016 I–III. negyedévében a meghatározó nemzetgazdaságok közül India gazdasági teljesítménye 7,4, Kínáé 6,7, az Egyesült Államoké 1,5, Japáné 0,7%-kal nőtt.¹
- Az **Európai Unió (EU-28)** tagországainak együttes teljesítménye 2016 I–III. negyedévében 1,9%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. Mindegyik tagországban nőtt a teljesítmény, a nagyobb súlyú nemzetgazdaságok közül az Egyesült Királyságé 2,0, Németországé 1,8%-kal. A régiós versenytársak (Csehország, Lengyelország, Románia, Szlovákia) mindegyikében emelkedett a GDP volumene.²
- A **magyar gazdaság** teljesítménye 2013 folyamán növekedési pályára állt, a bővülés 2016 folyamán is folytatódott. A nyers (kiigazítás nélküli) adatok szerint a GDP volumene 2016 I–III. negyedévében 2,1%-kal meghaladta az egy évvel korábbihoz képest. Az éven belül az I. negyedévben 1,1, a II. negyedévben 2,8, a III. negyedévben 2,2%-os volt a növekedés. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított és kiegyensúlyozott index szerint hazánk gazdasági teljesítménye 2016. január–szeptemberben – az uniós átlagtól elmaradva – 1,5%-kal növekedett az előző év azonos időszakához viszonyítva.
- A **termelési oldalon** a GDP növekedését elsősorban a piaci alapú szolgáltatások, az ipar és a mezőgazdaság teljesítménye okozta, az építőipar ugyanakkor visszafogta az emelkedést. A **felhasználási oldalon** a fogyasztáson alapult a gazdasági növekedés: a háztartások 4,2%-kal többet fogyasztottak, ugyanakkor a beruházási teljesítmény – döntően az uniós forrásból finanszírozott fejlesztések alacsonyabb volumene miatt – 14%-kal csökkent az egy évvel korábbihoz képest.
- A **külkereskedelmi termékgazdaságban 2016. január–novemberben** – az első becslés szerint – a kivétel **értéke** 86,0 milliárd eurót tett ki, 2,7%-kal nagyobb összeget, mint 2015 ugyanezen időszakában.

A behozatal értéke 76,5 milliárd euró volt, 1,0%-kal több, mint egy évvel korábban. A forgalom növekedési üteme exportban az elmúlt három, importban az elmúlt hét év azonos időszakát tekintve a legalacsonyabb. Külkereskedelmünk a január–novemberi időszakot 9,5 milliárd eurós, az egy évvel korábbinál másfél milliárd euróval nagyobb aktívummal zárta. Egyenlegünk 2015 azonos időszakához hasonlóan 2016-ban is javult, a többlet korábban nem tapasztalt nagyságú volt.

- **2016. január–októberben** a kivétel **volumene** 4,3, a behozatalé 4,7%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A forgalom forintban mért árszínvonala mérséklődött az egy évvel korábbihoz mérten, a változás mértéke az exportban 1,0, az importban pedig 3,0% volt. Az import árszínvonalának az exportét meghaladó mértékű csökkenése hatására a **cserearány** kedvezően változott, a javulás mértéke 2,1% volt. A **forint** az euróhoz képest 0,8, a dollárhoz viszonyítva 0,9%-kal gyengült a 2015. január–októberi időszakhoz viszonyítva.
- A **kormányzati szektor 2016 I–III. negyedévé**t 164 milliárd forint többlettel zárta, ami a bruttó hazai termék 0,6%-ának felelt meg. A kormányzati szektornak először keletkezett szufficite, ami azáltal alakult ki, hogy a III. negyedév 3,3%-os GDP-arányos többlete több mint ellensúlyozta az I. félév mindkét negyedévé jellemző 0,7%-os hiányt. Az egyenleg 2015 I–III. negyedévéhez képest 600 milliárd forinttal, GDP-arányosan számítva 2,4 százalékponttal javult. A bevételek 1,4%-kal nőttek, a kiadások 3,7%-kal mérséklődtek 2015. január–szeptemberhez viszonyítva.

Ágazati teljesítmények

- **2016 novemberében** az **ipari termelés**³ volumene 0,6%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. (A munkanaphatástól megtisztított index értéke megegyezik a nyers adatával.) Az ipari termékek iránti kereslet mindkét értékesítési irányban élénkült: a külföldi értékesítések 0,4, a belföldi eladások 1,7%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához képest. Az ipar nemzetgazdasági ágai közül a **feldolgozóipar** termelése 1,6%-kal nőtt, a csekély súlyú **bányászaté** 24, az **energiaiparé** 8,1%-kal csökkent. A feldolgozóipari alágak többségében nőtt a kibocsátás. A három legjelentősebb alág közül az elektronikai iparban 11, az élelmiszeriparban 4,7%-kal többet, a járműgyártásban 2,5%-kal kevesebbet termeltek.
- A novemberi ipari kibocsátás az **előző hónapoz képest** – szezonálisan és munkanaphatással kiigazítva – 0,9%-kal növekedett.
- **2016 január–novemberében** az ipari termelés volumene – hullámzó teljesítmény mellett – 1,0%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A bővülés forrása a külső kereslet élénkülése volt: az összes értékesítés közel kétharmadát adó exporteladások volumene 0,8%-kal nőtt, a több mint egyharmadát adó belföldi eladásoké 1,7%-kal mérséklődött. Az ipari ágak közül a **feldolgozóipar** kibocsátása 1,6%-kal bővült, az **energiaiparé** ugyanakkor 0,3, a kis súlyú **bányászaté** 20%-kal csökkent.

¹ Szezonálisan kiigazított adatok szerint. Forrás: az OECD adatbázisa.

² Szezonálisan és naptárhatással kiigazított adatok. Forrás: az Eurostat adatbázisa.

³ Az ipar összesen a teljes iparra, míg a többi adat a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körére vonatkozik.

- 2016 első tizenegy hónapjában a feldolgozóipari ágak döntő többségében nőtt a kibocsátás, a legnagyobb mértékben (9,8%) a szinte teljes egészében külpiacra termelő **elektronikai iparban**. Az alágon belül a jelentős súlyú, részben a járműiparhoz kötődő elektronikai alkatrész, áramköri kártya gyártása 36%-kal növekedett. Szintén a feldolgozóipari átlagot meghaladó mértékben bővült a **villamos berendezés gyártása** (6,1%), a **fa-, papír- és nyomdaipar** (5,9%), az **egyéb feldolgozóipar** (4,3%), a **kohászat, fémfeldolgozás** (3,4%), valamint a **gumi-, műanyag- és építőanyagipar** (3,1%). A feldolgozóipari termelés közel harmadát adó **járműgyártás** 0,8%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A két meghatározó – az alág kibocsátásából együttesen 97%-kal részesedő – járműipari alágazat közül a közúti gépjármű gyártása 4,0%-kal csökkent, a közúti jármű alkatrészének gyártása ugyanakkor 6,7%-kal növekedett. A feldolgozóipari termelés több mint egytizedét adó **élelmiszeripar** (élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása) kibocsátása 1,2, ezen belül a legnagyobb alágazatának számító húsipar 5,1%-kal bővült. Az élelmiszeripari értékesítés mindkét irányban emelkedett.
- 2016 január–novemberében öt feldolgozóipari alág kibocsátása csökkent, a legnagyobb mértékben (10%) a **gép, gépi berendezés gyártásában**. Szintén mérséklődött a **vegyi anyag, termék gyártása** (2,4%), a **kohászat, kőolaj-feldolgozás** (2,0%), a **textil- és bőripar** (0,5%), valamint a **gyógyszergyártás** (0,4%).
- 2016 január–novemberében az előző év azonos időszakához képest az ipari termelés három régióban – Nyugat-Dunántúlon (3,8%), Közép-Magyarországon (3,7%), valamint Észak-Alföldön (2,3%) – csökkent, a többi négy régióban a kibocsátás 1,7 és 15% közötti mértékben nőtt, a leginkább a kis súlyú Dél-Dunántúlon.
- 2016 novemberében a megfigyelt feldolgozóipari ágazatok **új rendeléseinek volumene** 9,2%-kal nőtt, ezen belül a járműgyártásé 10%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest. Az új belföldi rendelések volumene 4,6%-kal mérséklődött, az új exportrendeléseké 11%-kal emelkedett. Az összes **rendelésállomány volumene** november végén 8,7%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A két legtöbbet termelő alág közül a járműgyártás rendelésállománya 4,0%-kal nagyobb, az elektronikai iparé 0,2%-kal alacsonyabb volt a 2015. novemberinél.
- A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körében az **egy alkalmazásban állóra jutó termelés** 2016 első tizenegy hónapjában 1,2%-kal mérséklődött az egy évvel korábbihoz képest. A termelékenység csökkenése 2,7%-os létszámemelkedés mellett következett be.
- Az **építőipari termelés volumene** – a 2015. évi 3,0%-os növekedés után – 2016. év eleje óta jelentősen elmaradt az egy évvel korábbitól: **novemberben 14, az első tizenegy hónap** átlagában 19%-kal. A termelés visszaesését főként az okozta, hogy az uniós forrásból végzett munkák 2015 végéig befejeződtek.
- Mindkét **építményfőcsoport** termelésének volumene csökkent novemberben az előző év azonos időszakához képest: az összes termelés több mint felét adó **épületek építéséé** 2,5, az **egyéb építményeké** 26%-kal. Az egyéb építmények építésének visszaesését továbbra is elsősorban az uniós forrásból végzett munkák 2015. végi befejeződése okozta. A legnagyobb mértékben novemberben is a közműépítő vállalkozások termelése maradt el az előző év azonos időszakától. Összességében **január–novemberben** az épületek építésének volumene 3,4, az egyéb építményeké 34%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest.
- Az **előző hónapoz viszonyítva** 2016. novemberben – a szezonálisan és munkanaphatással kiigazított index szerint – az építőipar termelése 1,7%-kal emelkedett.
- A novemberben megkötött **új szerződések** volumene 28%-kal kisebb volt az egy évvel korábinál. Az épületek építésére kötött szerződések volumene 23, az egyéb építményeké 35%-kal esett vissza. (Az ágazatban a nagy értékű, hosszú megvalósulási idejű szerződések hónapról hónapra jelentős változást okozhatnak a volumenindexekben.) Évkezdettől az új szerződések volumene 4,6%-kal elmaradt az egy évvel korábbitól.
- Az építőipari vállalkozások november végi **szerződésállományának** volumene 24%-kal meghaladta az egy évvel korábbi, alacsony bázist.

Ezen belül az épületek építésére vonatkozó szerződésüké 8,7%-kal kisebb, az egyéb építményeké 59%-kal magasabb volt.

- A szolgáltatóágazatok közül a **kiskereskedelmi üzletek forgalmának** alakulását 2013 óta növekvő tendencia jellemzi. **2016 novemberében** az eladások volumene 4,5, **január–novemberben** összességében 4,7%-kal nőtt. (A naptárhatástól megtisztított adatok alapján azonos mértékű a bővülés.) Novemberben az előző hónapoz képest – a szezonálisan és naptárhatástól megtisztított index szerint – az üzletek forgalma 0,8%-kal emelkedett.
- Január–novemberben az összeforgalom csaknem felét kitevő **élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletek** eladási volumene 2,7%-kal meghaladta az előző év azonos időszakait. Ezen belül a forgalom több mint háromnegyedét lebonyolító vegyes üzleteké 2,8, az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzleteké 2,1%-kal emelkedett. A **nem élelmiszertermék jellegű üzletek** forgalma összességében 2016 első tizenegy hónapjában 7,3%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. Ezen belül növekedtek az eladások a textil-, ruházati és lábbeliüzletek (11%), a könyv-, számítástechnika- és egyébiparcikk-üzletek (6,2%), a forgalom több mint negyedét adó bútór-, műszakiiparcikk-üzletek (5,1%), a gyógyszer-, gyógyászati-termék-, illatszerüzletek (3,8%), valamint az iparcikk jellegű vegyes üzletek (3,1%) körében, mérséklődött viszont a használatiiparcikk-üzleteknél (0,7%). A termékek széles körére kiterjedő, ugyanakkor az összeforgalom mindössze 3,0%-át adó csomagküldő és internetes kiskereskedelemben a forgalom 27%-kal emelkedett. Az **üzemanyagtöltő állomások üzemanyag-forgalma** január–novemberben 5,1%-kal bővült, miközben a járműüzemanyagok fogyasztói ára átlagosan 8,2%-kal csökkent.
- Január–novemberben a kiskereskedelmen kívül számba vett **gépjármű- és járműalkatrész-üzletek** forgalmában 4,8%-os emelkedést mértünk az egy évvel korábbihoz képest.
- A hazai **kereskedelmi szálláshelyek** vendégeinek száma 6,6, az általuk eltöltött vendégéjszakáké 6,5%-kal emelkedett **2016 január–novemberében** az előző év azonos időszakához képest. A külföldi és belföldi **vendégforgalom** egyaránt élénkült: a külföldi vendégszám 7,0 és a belföldi 6,3%-os növekedése a vendégéjszakák számának 6,0, illetve 7,0%-os bővülésével párosult. A jelentősebb küldő országok közül Csehország és Lengyelország vendégéjszakákban kifejezett vendégforgalma jelentősen, 19, illetve 11%-kal bővült az előző év azonos időszakához képest, Ausztria, az Egyesült Államok és az Egyesült Királyság esetén egyszámjegyű bővülést, Németország esetében pedig kismértékű csökkenést mértünk (1,7%). Részben a vendégforgalom bővülésével összefüggésben a hazai kereskedelmi szálláshelyek 2016 első tizenegy hónapjában 8,6%-kal több **bruttó árbevételt** realizáltak, mint egy évvel korábban. A Széchenyi Pihenőkártyával történő fizetésekből a hazai szálláshelyeknek 17 milliárd forint bevétele származott, 5,1%-kal több, mint egy évvel korábban.
- A **vendéglátóhelyek eladási forgalmának** volumene 6,7%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest, értéke 2016. január–novemberben összesen 916 milliárd forintot tett ki.

Termelői és fogyasztói árak

- **2016 novemberében a mezőgazdasági termelői árak** 5,5%-kal csökkentek az előző év azonos időszakához viszonyítva. A növényi termékek ára 11%-kal visszaesett, az élő állatok és állati termékeké 5,1%-kal nőtt. A növények közül a gabonafélék (15%) és a burgonya (9,2%) ára csökkent a legnagyobb mértékben, a gyümölcsöké 6,5, a zöldségféléké 3,4%-kal mérséklődött. Az állatok közül a vágósertés (15%) és a vágómarha (13%), az állati termékek közül a tej (9,0%) ára nőtt leginkább.
- **2016 január–novemberében a mezőgazdasági termelői árak** 3,7%-kal csökkentek, a növényi termékek ára 5,0, az élő állatok és állati termékeké 1,5%-kal lett alacsonyabb. Az állatok közül csak a vágósertés ára nőtt (3,2%). A tej árának utóbbi hónapokban való növekedése nem tudta kompenzálni az év eleji csökkenést, így összességében 7,7%-kal mérséklődött.

- Az **ipari termelői árak** 2016 novemberében 0,5, január–novemberben 1,9%-kal alacsonyabbak lettek az előző év azonos időszakához képest, a mérséklődő tendencia több mint egy éve tart. A termelőiár-csökkenést elsősorban az alap- és nyersanyagok világpiaci árának visszaesése okozza.
- Az ipari **belföldi eladások** árai több mint három éve folyamatosan csökkennek: novemberben 0,4, január–novemberben 3,4%-kal maradtak el az egy évvel korábitól. (A csökkenés üteme június óta fokozatosan mérséklődik.) Az év első tizenegy hónapjában az energiaiparban a hazai eladások árai – az energiahordozók világpiaci árának alakulásával összefüggésben – 5,9%-kal csökkentek. A feldolgozóiparban a belföldi értékesítés árai 2,6%-kal alacsonyabbak lettek, ezen belül az alágak többségében emelkedtek az árak. A legjelentősebb súlyúnak számító kocszgyártás, kőolaj-feldolgozás területén – részben az alapanyagok világpiaci árakulása miatt – 14%-kal alacsonyabb áron értékesítettek. (2016 novemberében a feldolgozóipar belföldi értékesítési árai 1,3%-kal emelkedtek.)
- 2016 január–novemberében az ipari **exportértékesítés** árai az előző év azonos időszakához viszonyítva 1,1%-kal mérséklődtek, ezen belül a legnagyobb súlyú járműgyártás esetében 1,6%-kal emelkedtek. (2016 novemberében az exportértékesítési árak 0,5%-kal elmaradtak a 2015. novemberitől.)
- A **szolgáltatási kibocsátási árak⁴ 2016 I–III. negyedévében** átlagosan 0,3%-kal mérséklődtek az egy évvel korábbihoz képest. A megfigyelt szolgáltatáscsoportok többsége drágult, a legnagyobb mértékben (2,9%-kal) a raktározás, tárolás. Részben a 2016. január elsejei, 5,7%-os minimálbér-emelés következtében növekedtek az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenységek díjai: a munkaerőpiaci szolgáltatások 2,6, a biztonsági, nyomozói tevékenységek 1,4, valamint a takarítás 1,0%-kal került többre az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A közúti áruszállítás, költöztetés díja – elsősorban az olcsóbb gázolajnak köszönhetően – 0,9, a távközlésé – alapvetően a roaming-díjak uniós szintű szabályozása miatt – 2,9%-kal csökkent.
- 2016-ban a **fogyasztói árak** változásának üteme az év első felében mérsékelt volt, az őszi hónapokban azonban lassú emelkedés vette kezdetét, elsősorban az üzemanyagok drágulása miatt. **Decemberben** az árszínvonal 1,8%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest, ilyen mértékű áremelkedés utoljára 2013-ban volt. Az év utolsó hónapjában az egyéb cikkek, üzemanyagok, a szeszes italok, dohányárak és a szolgáltatások is átlag feletti mértékben drágultak, mindössze a tartós fogyasztási cikkek esetében volt kismértékű árcsökkenés.
- **2016-ban** összességében a fogyasztói árak 0,4%-kal emelkedtek az előző évhez képest. A javak főbb csoportjai közül a legnagyobb mértékben, 2,3%-kal a szeszes italok, dohányárak drágultak, ezen belül a dohányárak 4,3%-kal kerültek többre, mint 2015-ben. A szolgáltatások árszínvonalára egy év alatt 1,5, ezen belül a lakbér, lakásszolgáltatás ára 1,4, a hírközlésé 1,1, a közlekedési szolgáltatásoké 0,8%-kal emelkedett. Az élelmiszerek 0,7%-kal kerültek többre, a csoporton belül azonban az egyes termékek átlagárai változatosan alakultak. A hús, hal és készítményeik 4,5, ezen belül a sertéshús – az áfacsökkenés miatt – 14, a baromfi hús 1,5%-kal olcsóbb lett. Csökkent a tej (5,1%) és a sajt (4,0%) ára, ugyanakkor a liszt 1,4, a cukor 20%-kal drágult egy év alatt. A tartós fogyasztási cikkek ára 0,5, a ruházati cikkeké 0,4%-kal meghaladta az előző évit. Az egyéb cikkek (gyógyszerek, járműüzemanyagok, illetve lakással, háztartással és testápolással kapcsolatos, valamint kulturális cikkek) fogyasztói ára 2,2%-kal csökkent, ezen belül a járműüzemanyagoké 7,0%-kal kellett kevesebbet fizetni. A háztartási energia árszínvonalára 2015-höz képest 0,1%-kal csökkent, ezen belül a főbb rezsitételek (elektromos energia, vezetékes gáz, távfűtés) ára nem változott.

- A **nyugdíjasok** esetében a fogyasztói árak 2016 decemberében 1,7, 2016 egészében 0,6%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához képest. A **háztartástípusokat** tekintve leginkább az alacsony jövedelmű háztartások esetében nőttek az árak (0,7%), legkevésbé pedig az aktív és a legalább 3 gyermeket nevelő családokat érintette a drágulás (0,3%).

Társadalmi és jövedelmi folyamatok

- Az alapvető **népmozgalmi mutatók** szerint **2016 első tizenegy hónapjára** az egy évvel korábbinál több születés és kevesebb halálozás, így mérsékeltébb ütemű népességszökkenés volt jellemző.
- Az előzetes adatok szerint 2016. január–novemberben 85 128 **gyermek született**, ami 1,4%-kal (1214 újszülötettel) volt több az egy évvel korábbinál, eközben a születési arányszám 0,2 ezrelépponttal, 9,5 ezrelékre emelkedett. Az **elhunytak** száma (114 407 fő) 5,4%-kal (6537 fővel) kevesebb volt az előző év azonos időszakánál, a halálozási arányszám – 0,7 ezreléppontos csökkenés mellett – 12,7 ezreléket tett ki. A **csecsemőhalandóság** 4,0 ezrelékes értéke 0,2 ezrelépponttal alacsonyabb volt, mint a 2015. január–novemberi. 2016 első tizenegy hónapjában a **természetes fogyás** (29 279 fő) üteme lassult, 7751 fővel kevesebb volt az egy évvel azelőttinél.
- Folytatódott a **házasságkötések** számának évek óta tartó emelkedése: 2016 január–novemberében 48 920 házasságot anyakönyveztek, 11%-kal (5016-tal) többet, mint egy évvel korábban.
- **2016. szeptember–novemberben** a foglalkoztatottak száma és aránya meghaladta az egy évvel korábbit, miközben a munkanélküliség csökkenése folytatódott. A 15–74 éves korcsoportban a **foglalkoztatottak száma** 1992 óta a legmagasabb, 4 millió 414 ezer fő volt, 142 ezer fővel több a 2015. szeptember–novemberinél. A növekedés szinte teljes egészében a hazai elsődleges munkaerőpiacon következett be, mivel a magukat közfoglalkoztatottnak vallók száma 16 ezer fővel mérséklődött, a külföldi telephelyen dolgozóké pedig – mintavételi hibahatáron belül – kismértékben nőtt. A foglalkoztatottak közül 4 millió 364 ezren tartoztak a 15–64 évesek korcsoportjába, ez 130 ezer fős (3,1%-os) bővülést jelentett az egy évvel korábbihoz viszonyítva, **foglalkoztatási arányuk** pedig 2,5 százalépponttal 67,5%-ra emelkedett. A nők és a férfiak foglalkoztatási aránya azonos mértékben (2,5 százalépponttal) javult, így előbbieik körében a mutató 61,2%-ra, utóbbiaké pedig 74,0%-ra nőtt. A foglalkoztatottság bővülése jellemezte a munkaerőpiacon kis számban jelen lévő 15–24 éves fiatalok, a legjobb munkavállalási korú, 25–54 évesek, valamint az 55–64 évesek korcsoportját egyaránt. (Ezen korcsoportokhoz tartozók foglalkoztatási aránya 29,2, 83,0 és 51,0% volt.)
- A 15–64 évesek körében a **munkanélküliek száma** 207 ezer fő volt, 76 ezer fővel (27%-kal) kevesebb a 2015. szeptember–novemberinél, míg a **munkanélküliségi ráta** ugyanezen időszak alatt 1,7 százalépponttal 4,5%-ra esett vissza. A munkanélküliség jelenlegi szintje – a negyedéves adatokkal összevetve – a munkaerő-felmérés mintegy 24 éves történetének legalacsonyabb értéke. A nőket és a férfiakat azonos mértékű (1,7 százaléppontos) javulás jellemezte, ugyanakkor a mutató értéke a férfiak körében alacsonyabb volt, mint a nőknél (4,4 és 4,6%). Mindhárom fő korcsoportban mérséklődött a munkanélküliség. A 15–24 éves fiatalok munkanélküliségi rátája 11,8, a 25–54 éveseké 3,9, az 55–64 éveseké 3,8%-ra csökkent. A munkanélküliek 46,3%-a **tartósan**, azaz legalább egy éve **munkanélküli**, míg a **munkakeresés átlagos időtartama** 18,1 hónap volt.⁵
- **2016. novemberben** a teljes munkaidőben alkalmazásban állók **bruttó átlagkeresete** – nemzetgazdasági szinten⁶ – 285 800 forint volt, ami 8,2%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit. A családi adókedvezmény nélküli **nettó átlagkereset** egy év alatt 9,8%-kal

⁴ A teljes ügyfélkörnek nyújtott szolgáltatások esetében.

⁵ A 15–74 éves népességben belül.

⁶ A legalább öt főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél.

190 000 forintra nőtt. (2016-ban a személyi jövedelemadó kulcsa 1 százalékponttal mérséklődött az előző évekhez képest, ennek következtében a bruttó és a nettó keresetek növekedési üteme 2016 januárjától eltér egymástól.)

- **2016. január–novemberben** a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szintű **bruttó átlagkeresete** 260 800 forint volt, 6,2%-kal több a 2015. január–novemberinél, míg a – családi adókedvezmény figyelembe vétele nélküli – **nettó átlagbér** 173 500 forintos összege a bruttó bér átlagát meghaladó mértékben, 7,8%-kal nőtt. A családi adókedvezményt is figyelembe véve a nettó kereseti átlag 180 600 forintra becsülhető. (A 2016. évi családi adókedvezmény igénybevételének szabályai elsősorban a kétgyermekes családok esetében hoztak jelentősebb változást, befolyásolva a nettó keresetek nagyságát és alakulását.) A keresetek növekedési ütemét 2016 első tizenegy hónapjában elsősorban a minimálbér és a garantált bérminimum 5,7%-os emelkedése, a fegyveres testületek illetményemelése⁷, az egészségügyi és szociális területen dolgozók részére kifizetett emelt bérkiegészítés, illetve kiegészítő pótlék befolyásolta.
- A közfoglalkoztatottak nélküli adatok alapján a bruttó átlagkereset 6,6, míg a nettó 8,2%-kal volt magasabb a 2015. január–novemberinél.
- A vállalkozásoknál alkalmazásban állók átlagosan nettó 182 700 forintot kerestek, 7,1%-kal többet az egy évvel korábbanál. A közfoglalkoztatás hatását kiszűrve a költségvetés területén a nettó átlagbér összege 184 700 forint volt, ez 11,3%-os növekedést jelentett a 2015. január–novemberihez viszonyítva, miközben a nonprofit szervezeteknél dolgozók 166 300 forintot kitevő keresete egy év alatt 7,6%-kal emelkedett. (A költségvetési intézmények és a nonprofit szervezetek kiemelését a közfoglalkoztatottak jelentős száma indokolja, mivel 94%-uk ebben a két gazdálkodási formában dolgozott.)
- A fogyasztói árak 0,3%-os növekedése mellett a **reálkereset** 7,5%-kal meghaladta a 2015. január–novemberit.
- A költségvetési és a nonprofit szférában dolgozók egy része, mintegy 143 ezer fő – a 2011–2012. évi adó- és járulékváltozások ellentételezését szolgáló – a keresetbe nem tartozó **kompenzációban részesült**, a juttatás havi összege átlagosan bruttó 9500, illetve 9400 forint volt.

⁷ Ezen belül a nettó átlagkereset a honvédelemben 36, a közbiztonság, közrend területén 20, míg a tűzvédelemben 23%-kal magasabb volt az előző év január–novemberinél.

Összefoglaló adatok

Mutató	2015	2015. IV. negyedév	2016. I. negyedév	2016. II. negyedév	2016. III. negyedév
Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest, %					
Bruttó hazai termék (GDP)	3,1	3,4	1,1	2,8	2,2
Beruházás	3,8	10,8	-12,6	-20,3	-9,3
A háztartások tényleges fogyasztása	3,1	3,5	3,8	4,9	3,8
A GDP százalékában					
Kormányzati szektor nettó hitelnyújtása, -felvétele	-1,6	-1,1	-0,7	-0,7	3,3
Ezer darab					
Az épített lakások száma	7,6	3,0	1,4	2,0	1,9

Mutató	2015	2016. június–augusztus	2016. július–szeptember	2016. augusztus–október	2016. szeptember– november
A 15–64 éves népességen belül, %					
Munkanélküliségi ráta	6,8	5,0	4,9	4,8	4,5
Foglalkoztatási arány	63,9	67,1	67,1	67,4	67,5

Mutató	2015	2016. szeptember	2016. október	2016. november	2016. január–november
Száma, fő					
Élveszületések	91 690	8 588 ^R	8 380	7 647	85 128
Halálozások	131 697	9 888 ^R	10 889	10 342	114 407
Természetes szaporodás/fogyás	-40 007	-1 300 ^R	-2 509	-2 695	-29 279
Millió euró					
Külkereskedelmi termékforgalom					
Behozatal értéke	81 865	7 400	7 153	7 675 ⁺	76 531 ⁺
Kivitel értéke	90 460	8 405	8 056	8 583 ⁺	85 983 ⁺
Egyenleg	8 595	1 005	903	908 ⁺	9 452 ⁺
Változás az előző év azonos időszakához képest, %					
Behozatal volumene	6,3	2,6	-2,5	..	4,7 ^{a)}
Kivitel volumene	7,8	3,2	-1,0	..	4,3 ^{a)}
Mezőgazdasági értékesítés volumene	4,3	12,5	9,0	22,1	15,6
Mezőgazdasági termelői árak	0,4	-3,8	-5,2	-5,5	-3,7
Ipari termelés volumene	7,4	-3,7	-2,1	0,6	1,0
Ipari belföldi értékesítésének volumene	2,8	-5,0	-6,5	1,7	-1,7
Ipari exportértékesítés volumene	9,8	-3,4	-4,0	0,4	0,8
Feldolgozóipari új rendelések volumene	-	-0,1	-6,7	9,2	-
Ipari termelői árak	-0,9	-2,6	-1,2	-0,5	-1,9
Építőipari termelés volumene	3,0	-13,2	-12,8	-14,4	-19,2
Kiskereskedelmi üzletek forgalmának volumene	5,8	5,1	2,6	4,5	4,7
Kereskedelmi szálláshelyek					
összes vendégei	7,9	10,9	6,8	14,0	6,6
összes vendégéjszakái	6,0	8,3	6,7	16,4	6,5
Alkalmazásban állók létszáma	2,5	2,3	1,8	2,3	3,0
Bruttó átlagkereset, nominális	4,3	6,7	5,4	8,2	6,2
Nettó átlagkereset, nominális	4,3	8,3	7,0	9,8	7,8
Fogyasztói árak ^{b)}	-0,1	0,6	1,0	1,1	0,3

a) 2016. január–október.

b) 2016. december: 1,8%, 2016. év: 0,4%.

.. Nincs adat.

+ Előzetes adat.

^R Revidált adat.

- A jelenség nem fordult elő.

TÁBLÁZATOK

MAKROGAZDASÁGI FOLYAMATOK

Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok

- 3.1.1. A bruttó hazai termék (GDP) volumenindexei
- 3.1.2. A bruttó hazai termék (GDP) termelése folyó áron
- 3.1.5. A bruttó hazai termék (GDP) termelésének volumenindexei, 2005. évi átlagáron, előző év azonos időszaka = 100,0
- 3.1.9. A bruttó hazai termék (GDP) végső felhasználása folyó áron
- 3.1.12. A bruttó hazai termék (GDP) végső felhasználásának volumenindexei, 2005. évi átlagáron, előző év azonos időszaka = 100,0

További táblázatok

Beruházás

- 3.3.1. A nemzetgazdasági beruházások teljesítményértéke gazdasági ágak szerint
- 3.3.2. A nemzetgazdasági beruházások volumenindexei gazdasági ágak szerint

További táblázatok

Külkereskedelem

- 3.5.2. A külkereskedelmi termékforgalom euróban, áru főcsoportonként
- 3.5.4. A külkereskedelmi termékforgalom volumenindexei áru főcsoportok szerint
- 3.5.7. A külkereskedelmi termékforgalom euróban, országcsoportok szerint
- 3.5.9. A külkereskedelmi termékforgalom volumenindexei országcsoportok szerint
- 3.6.9. A külkereskedelmi termékforgalom árindexei országcsoportok szerint
- 3.6.10. A külkereskedelmi termékforgalom árindexei áru főcsoportok szerint

További táblázatok

Kormányzati szektor

- 3.1.23. A kormányzati szektor főbb adatai
- 3.1.24. A kormányzati szektor negyedéves nem pénzügyi számlái

ÁGAZATI TELJESÍTMÉNYEK

Mezőgazdaság

- 4.1.1. Állatállomány
 - 4.1.6. A mezőgazdasági termékek értékesítésének (felvásárlásának) volumenindexei
 - 4.1.19. A fontosabb szántóföldi növények betakarított területe, összes termése és termésátlaga
 - 4.1.20. A fontosabb zöldségfélék betakarított összes termése
 - 4.1.21. A szőlő és a fontosabb gyümölcsfajok összes termése
- További táblázatok

Ipar

- 4.2.1. Az ipari termelés és értékesítés értéke
- 4.2.2.1. Az ipari termelés és értékesítés volumenindexei, az előző év azonos időszaka = 100,0

- 4.2.2.2. Az ipari termelés és értékesítés volumenindexei szezonálisan és munkanappal kiigazítva
 - 4.2.4. Az ipari termelés értéke alágak szerint
 - 4.2.5. Az ipari termelés volumenindexei alágak szerint, az előző év azonos időszaka = 100,0
 - 4.2.12. Az ipar belföldi értékesítése alágak szerint
 - 4.2.13. Az ipar belföldi értékesítésének volumenindexei alágak szerint, az előző év azonos időszaka = 100,0
 - 4.2.16. Az ipar exportértékesítése alágak szerint
 - 4.2.17. Az ipar exportértékesítésének volumenindexei alágak szerint, az előző év azonos időszaka = 100,0
 - 4.2.28. Az ipari termelékenység indexei alágak szerint, az előző év azonos időszaka = 100,0
 - 4.2.29. A kiemelt feldolgozóipari ágazatok összes rendelésállománya
 - 4.2.32. A kiemelt feldolgozóipari ágazatok összes új rendelései
- További táblázatok

Építőipar

- 4.3.1. Az építőipari termelés értéke és volumenindexe építményfőcsoportonként
- 4.3.2. Az építőipari termelés értéke és volumenindexe ágazatonként
- 4.3.3. Az építőipari termelés fixbázisú és havi volumenindexei építményfőcsoportonként
- 4.3.4. Az építőipari vállalkozások szerződéseinek értéke és volumenindexei, építőipar összesen

További táblázatok

Lakásépítés, lakáspiac

- 2.3.1. Lakásépítés, lakásmegszűnés, üdülőépítés (negyedéves adatok)
- 2.3.2. Lakásépítés, lakásmegszűnés, üdülőépítés (kumulált adatok)
- 2.3.3. Kiadott új építési engedélyek (kumulált adatok)
- 2.3.4. Kiadott új építési engedélyek (havi adatok)
- 2.3.6. Lakáspiaci árindex

További táblázatok

Kiskereskedelem

- 4.4.9. A kiskereskedelmi üzletek forgalma
 - 4.4.10. A kiskereskedelmi üzletek forgalmának kiigazítatlan volumenindexe
 - 4.4.11. A kiskereskedelmi üzletek forgalmának naptárhatástól megtisztított volumenindexe
- További táblázatok

Turizmus, vendéglátás

- 4.5.15. A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma szállástípusonként
- 4.5.16. A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák szállástípusonként
- 4.5.17. Kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáinak száma országok szerint
- 4.5.18. A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák turisztikai régióként

- 4.5.19. A kereskedelmi szálláshelyek bruttó árbevételei szállástípusonként
 - 4.5.20. A szállodák összefoglaló adatai
 - 4.5.23. A vendéglátóhelyek eladási forgalma
- További táblázatok

Szállítás, közlekedés

- 4.6.1. Belföldi áruszállítás
 - 4.6.2. Nemzetközi áruszállítás
 - 4.6.3. Áruszállítás összesen
 - 4.6.14. Helyközi személyszállítás
 - 4.6.15. Helyi személyszállítás
 - 4.6.16. Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér forgalma országonként
 - 4.6.17. Magyarországon első alkalommal forgalomba helyezett személygépkocsik száma gyártmány szerint
- További táblázatok

Információ, kommunikáció

- 4.7.1. Bekapcsolt vezetékes telefon fővonalak és hívások száma
 - 4.7.3. Mobil-előfizetések és hívások száma
 - 4.7.7. Az internet-előfizetések száma hozzáférési szolgáltatások szerint
- További táblázatok

TERMELŐI ÉS FOGYASZTÓI ÁRAK

Mezőgazdasági árak

- 3.6.11. A mezőgazdasági termékek termelőiár-indexei
- 3.6.13. A mezőgazdasági ráfordítások árindexei és az agrárrolló

Ipari árak

- 3.6.18. Az ipar termelőiár-indexei
- 3.6.19. Az ipar belföldi értékesítésének árindexei
- 3.6.20. Az ipar exportértékesítésének árindexei

Építőipari árak

- 3.6.25. Az építőipar termelői árindexei

Fogyasztói árak

- 3.6.1. Fogyasztóiár-indexek a termékek és szolgáltatások főbb csoportjai szerint
- 3.6.2. Fogyasztóiár-indexek a termékek és szolgáltatások részletes csoportjai szerint

- 3.6.5. Egyes termékek és szolgáltatások havi, országos fogyasztói átlagára
- További táblázatok

TÁRSADALMI ÉS JÖVEDELMI FOLYAMATOK

Demográfiai helyzet

- 1.1. Népmozgalom
- További táblázatok

Foglalkoztatottság, munkanélküliség

- 2.1.0.1. A 15–74 éves népesség gazdasági aktivitása nemenként, havi adatok
 - 2.1.0.2. A 15–64 éves népesség gazdasági aktivitása nemenként, havi adatok
 - 2.1.1.1. A 15–74 éves foglalkoztatottak számának alakulása
 - 2.1.1.2. A 15–64 évesek foglalkoztatási rátájának alakulása
 - 2.1.1.3. A 15–74 éves munkanélküliek számának alakulása
 - 2.1.1.4. A 15–74 évesek munkanélküliségi rátájának alakulása
- További táblázatok

Alkalmazásban állók, keresetek

- 2.1.31. Összefoglaló táblák – nemzetgazdaság összesen
 - 2.1.32. Összefoglaló táblák – vállalkozások összesen
 - 2.1.33. Összefoglaló táblák – költségvetés összesen
 - 2.1.34. Összefoglaló táblák – nonprofit szervezetek összesen
- További táblázatok

Személy sérüléssel közúti közlekedési balesetek

- 2.4.2. Személy sérüléssel közúti közlekedési balesetek
 - 2.4.6. Ittasan okozott balesetek
- További táblázatok

TERÜLETI ADATOK

- Népesség, népmozgalom
- Társadalom
- Általános gazdasági mutatók
- Gazdasági ágazatok

NEMZETKÖZI ADATOK

**További információk,
adatok (linkek):**
www.ksh.hu

Elérhetőségek:
kommunikacio@ksh.hu
[Információs szolgálat](#)
Telefon: (+36-1) 345-6789